

[Indenrigsministeren.]

økonomiske administration og tilsynet. Uden for disse rammer er der rige muligheder for orientering af borgerne og for gennem afholdelse af borgermøder og kommunefstemninger at indhente disses syn på sagen, inden de afgørende beslutninger træffes. Styrelsesloven udelukker f. eks. heller ikke, at en kommunalbestyrelse kan give de kredse, der benytter kommunale institutioner, en væsentlig medindflydelse på institutionernes forhold. Mange kommunalbestyrelser og amtsråd gør prisværdige anstrengelser for på egen hånd at finde frem til de rette løsninger i disse henseender, og dette er i sig selv en god metode. Tvangsdemokrati skal man være forsigtig med at indføre; man risikerer, at det stivner.

Også andre sider af spørgsmålet om nær-demokrati er afhængig af andet end den formelle styrelseslov; jeg behøver blot at nævne den afgørende betydning, det lokale politiske foreningsliv har for demokratiet både her og i kommunalbestyrelserne. Tilsvarende betydning har pressen. I det hele taget er den enkelte borgers interesse i aktivt at deltage i det kommunale liv afgørende for dette, og jeg erkender, at vi her har et vigtigt pædagogisk ansvar for, at denne interesse ikke sygner hen.

Styrelseslovgivningen kan i et vist omfang bidrage ved at ordne forholdene, således at der ikke er væsentlige hindringer for, at folk med et normalt arbejde kan påtage sig kommunale hverv, og ved at sikre åbenhed i det kommunale arbejde. Men den væsentligste pædagogiske indsats ligger andre steder, i hjemmene, i skolen og i foreningerne.

Jeg vil gerne fremhæve, at en række af de spørgsmål, der omtales i forslaget, er søgt eller søges løst i de særlige lovgivninger, som gælder for de enkelte arter af kommunale institutioner eller foransæltninger. Jeg tænker her på reglerne om skolenævn, om forældreindflydelse i daginstitutioner og på de forbedringer, som indføres i den nye planlovgivning til sikring af, at borgerne får reel

mulighed for at øve indflydelse på beslutninger vedrørende arealanvendelsen.

I denne folketingsssamling har der været fremsat to forslag vedrørende den kommunale styrelseslov, som har sammenhæng med det foreliggende forslag.

Først fremsatte det kommunistiske parti et forslag om en lovændring, således at medlemstallet i kommunalbestyrelsen blev udvidet meget væsentligt. Over for dette forslag gjorde jeg gældende, at en sådan udvidelse ville medføre en fundamental ændring af den kommunale styrelsesordning her i landet.

Dernæst har centrum-demokraterne fremsat forslag til folketingsbeslutning vedrørende ændring af styrelsesloven, således at kommunalbestyrelserne og amtsrådene får mulighed for at bestemme, at borgere og presse skal have adgang til at overvære møder i kommunale og amtskommunale udvalg. Til dette forslag havde jeg den indvending, at det indebar en risiko for, at de realitetsforhandlinger, som finder sted i de stående udvalg, blev forskudt til private møder.

Begge forslagene fortjener imidlertid den nøje overvejelse, de nu er genstand for i kommunaludvalget.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at der bør foretages en gennemgang af den kommunale styrelse, således at vi kan få en samlet vurdering af de forskellige tanker og forslag, som har været fremme. Jeg er endvidere enig i, at en sådan gennemgang må tage udgangspunkt i den kommunale styrelseslov, men man må være opmærksom på, at det i nogle tilfælde givetvis vil være således, at formålene kan opnås uden ændring af styrelsesloven, men f. eks. gennem vejledningsvirksomhed og eventuelt ved, at indenrigsministeriet ændrer normalstyrelsesvedtægten på visse punkter. I disse og andre tilfælde kan det vise sig at være en særlovgivning, der trænger til at ændres.

Jeg er derimod noget tvivlende med hensyn til den form for en sådan gennemgang, der er foreslået, nemlig at nedsætte en